ל) [זכמים ג.], כ) [שם ב:],
ג) [לשיל כ: וש"ינ],
ד) [עירובין לו: וש"נ],

ה) ויתכו להיות רבה עי׳ תום' יבמות קטו. ד"ה מאי אמרת, וכן הוא בכת"י],

ו) וב"ב העב.ז. ז) ולעיל ט:

ין (פעינט: ח"כן, אין (פעינט: מ"כן, אין לנפילה מיד מודו לכ"ל רש"ל, ובדפו"ר לנפילה מידו, עי) [ויקרא כאן, יי) [ויקרא יד], לקמן כו.], יצ) כ"ל (לקמן כו.], יצ) כ"ל

תורה אור השלם

בִּי יִקַּח אִישׁ אִשְּׁה
וּבְעָלֶה וְהָיָה אַם לֹא

תִּמְצָא חַן בְּעֵינְיוֹ כִּי מְצָא בָה עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ

נר מצוה ג א מיי' פ"ג מהלכות גירושין הלכה ג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן

עין משפמ

קלא סעיף ג: ד ב מיי׳ שם הלכה ד טור ש"ע שם סעיף ד: ה ג מיי שם הלכה א טור ש"ע שם פעיף א: ד ה מיי פכ"ד מהלי מלוה ולוה הלי ח פמג עשין לד טוש"ע ח"מ סי

מט סעיף ז: ל ר מיי׳ פ״ד מהל׳ יבוס הל׳ טו יו סמג עשין כב טוש"ע אה"ע סימן קסט :סעיף כה

הגהות הב"ח (ל) תום' ד"ה בעדי וכו' ושמותיהן שוין ונתערבו נותן:

מוסף רש"י . ולא אחר יכול להוציא עליהן שטר חוב. על אחד מהס, דכל חד מני מדמי ליה אצל חבירו. אלא שמעידין זה לוה מזה, אבל

מן השטר אין יכולין להביא

פסקי רי"ד מצאו בן עירו ואמר לו שמי כשמך ושם אשתי כשם אשתך פסול מלגרש בו: יתר מיכן היו לו שתי לגרש את הגדולה לא יגרש בו את הקטנה יתר מיכן אמר ללבלר כתוב איזה שארצה אגרש פסול מלגר׳ בו. קול סופרים פי׳ כותבי מפרש מאי יתרא דכולהו: ונמלך. חזר מלגרש בו גדולה וקטנה לאו דוקא לאיזו שארצה אגרש פסול מלגרש בו דאין ברירה דלא אמרי׳ הוברר הדבר שמשעת כתיבה היה דעתו לזו והרי דעתו לשמה: פפא בסופרים העומדים להתלמד עסקינן דיקא נמי דקתני סופרים מקרין ולא קתני סופרים קורין ש"מ: מאי יותר על כן תנא דבי ר' ישמעאל לא זה שלא נכתב לשם גירושין . אלא אפילו נכתב לשם שלא לשם גירושין דידיה אלא אפילו זה שנכתב לשם גירושין דידיה פסול ולא זה שלא נכתב לשם גירושין הא אלא אף זה שנכתב לשם גירושין הא פסול וסיפא הא קמ"ל דאין ברירה: אמר רב כולן פוסלין בכהונה חוץ

מן הראשון ושמואל אמר

אף הראשון נמי פוסל

בקמייתא דפסול דהוה אמינא דהאי הוא דכי איכתיב לשם רחל לא הדר איכתיב לשם לאה אבל סופרים להתלמד עשויים הכי נמי דכשר דהכי אמרינן בפ"ק דעירובין (דף יג.) דאע"ג דאין מגילתה כשרה להשקות בה סוטה אחרת תורה אע"ג דלהתלמד עבידא הכי נמי

כל הגם פרק שלישי גימין

מיכן היו לו שתי נשים ושמותיהן שוות כתב לגרש את הגדולה לא יְגרשְׁ שוות כתב לגרש

בו את הקשנה ביתר מיכן אמר ללבלר

כתוב לאיזו שארצה אגרש פסול לגרש בו: גם' כתב לגרש את אשתו ונמלך וכו'

ואלא רישא במאי אמר רב פפא יבבופרין

העשויין להתלמד עסקיגן אמר רב אשי

דיקא נמי דקתני סופרין מקרין ולא קתני

סופרין קוראין ש"מ מאי יתר מיכן תנא דבי ר' ישמעאל לא זה שנכתב שלא לשום

גירושין אלא אף זה שנכתב לשום גירושין

פסול ולא זה שנכתב שלא לשום גירושין

דידיה אלא אף זה שנכתב לשום גירושין

דידיה פסול ולא זה שלא נכתב לשום

גירושיו הא אלא אף זה שנכתב לשום

גירושין הא פסול מאי מעמא אי כתב

ונתז ספר כריתות בידה הוה אמינא

למעוטי האיך קמא דלא עביד לשום

כריתות אבל כתב לגרש את אשתו ונמלך

דעביד לשום כריתות אימא כשר כתב

רחמנא יוכתב אי כתב רחמנא וכתב הוה

אמינא למעוםי האי דלא איהו קא כתיב

לה אבל יש לו שתי נשים דאיהו קא

כתיב לה אימא כשר כתב רחמנא ילה

ילשמה וסיפא למה לי הא קא משמע לן יי דאין ברירה: כתב לגרש את הגדולה לְא

יגרש בו את הקמנה: קמַנה הוא דלא

מצי מגרש ביה הא גדולה מצי מגרש

ביה אמר יוסף בן מרת שני יוסף בן

שמעון הדרין בעיר אחת ימוציאין שמר

חוב על אחרים א"ל אביי אלא מעתה רישא

דקתני שמי כשמך פסול לגרש בו שני

הוא דלא מצי מגרש ביה הא ראשוו מצי

מגרש ביה והא אמרינן ייולא אחר יכול

להוציא עליהן שמר חוב אלא מאי אית

לך למימר בעדי מסירה ור' אלעזר היא

הכא נמי בעדי מסירה יור' אלעזר

היא אמר רב כולן פוסלין בכהונה חוץ

מן הראשון ושמואל אמר אף ראשוו

נמי פוסל ואזרא שמואל למעמיה ראמר

שמואל כל מקום ששנו חכמים גם פסול, פסול ופוסל חליצה פסולה

ופוסלתה מן האחין במערבא אמרי משמיה דר' אלעזר ישמאל ולילה פסולות ופוסלות

דמוחקין וי"ל דלהחלמד דהכא לא חשיב לשמה כמו להחלמד דספר תורה דסופרים העשויים להתלמד אין כותבין כלל לשם הכשר דגט אבל ס"ת כותב בסתם לכל מה שלריך לעשות בו ומיהו אפ״ה כריתות של ס"ת אין כשר לגרש בו כדפירשנו לעיל (דף כ.) א אי נמי י"ל דמ"מ שייך למתני יתר מיכן כיון שיש סברא אחת בסופרים מקרין לפסול טפי מבנמלך וא"ת בהכותב טופסי גיטיןיא ה"ל נמי למיתני יתר על כן דהא מכל הני לא מלי למידק בריש זבחים (דף ב:) דסתמא פסול דלאו לשמה קאי אלא מההיא דהכותב טופסי גיטין לחודא וי"ל דההיא בבא דטופסי גיטין לא תנא כלל לאשמועינן דסתמא פסול אלא אשמועינן דשרו רבנן לסופר לכתוב הטופס מפני התקנה: לאיזן שארצה אגרש בו פסול. בגמרא מפרש משום דאין ברירה ואומר ר"י דאפי' מאן דסבר בעלמא יש ברירה הכא מודה משום דוכתב לה לשמה משמע שיהא מבורר בשעת כתיבה וכן משמע בגמרא

דקאמר בהא בהא קאמר דקאמר בהא קאמר יוחנן דאין ברירה משום דבעינן לה לשמה משמע אע"ג דבעלמא יש ברירה הכא פסול משום דכתיב וכתב להג: בעדי מסירה ור' אלעזר היא. אבל לר' מאיר בעינן שיהא מוכח מתוך החתימה שנכתב לשם זה האיש ואשה זו ולא מהני עדי מסירה וההיא דהמגרש (לקמן פו:) שנים ששלחו ב' גיטין ושמותיהן שוין™ (6) נותן שניהם לזו ושניהם לזו וקאמר ר' ירמיה בגמרא הא דלא כר׳ אלעזר ה משמע דכר׳ מאיר ניחא ו התם מיירי כדפרשי׳ לעיל [ד.] כשכתבו דורות או סימן או כהן שניכר מתוך החתימה ועדי מסירה אין מכירין באבותיהן או בסימן הכתוב וא"ת למאן דחיים לקמן בפרקין (דף כז.) לשני שוירי ולשני יוסף בן שמעון אע"ג דלא הוחוקו א"כ לר"מ יפסלו כל הגיטין דלא משכחת תו שום גט שיהא מוכח מתוכו ואומר ר"י דדוקה בגט הנמלה הוה דחיים שמא מאחר נפל אבל חשיב שפיר מוכח מתוכו כיון דלא הוחזקו אלא שוירי א' ויוסף בן שמעון אחד ואס תאמר דתנן בפרק גט פשוט (ב"ב

דף קסו:) כותבין גט לאיש אע"פ שאין אשתו עמו " ופריך בגמרא וליחוש לשני יוסף בן שמעון הדרים בעיר אחת דלמא ממטי לה גיטא לאיתתיה דהאיך ומשני הכי אמר רב שני יוסף בן שמעון הדרים בעיר אחת אין מגרשין אלא זה בפני זה והשתא" היכי מיירי אי בלא הוחזקו הא מסקינן לקמן [כו.] דלא חיישינן ואי בהוחזקו א"כ לר"מ אפי׳ זה בפני זה אין מגרשין עד שיכתבו כהן או דורות או שום סימן ואו ליכא למיחש למידי יא ואי לר׳ אלעזר הא עדי מסירה ידעי שפיר אם זו היא אשתו או לאו כדאמר הכא יב ואומר ר"י ג דאין עדי מסירה מדקדקים לראות אם זו אשתו כיון שמכירים שמו ושמה וכתוב בגט שמו ושמה ולא ים חיישי׳ שמא יתננו לאשת חבירו ששמו כשמו ושמה כשמה וגם לא מסקי אדעתייהו להבחין אם יש יוסף בן שמעון אחר בעיר וכשבאה לב"ד להתירה להנשא מעידים עדי מסירה בפני ב"ד שראו שבעלה נתן לה גט אע"פ שלא דקדקו אם היא היתה אשתו ולהכי פריך ניחוש דלמא ממטי לה גיטא לאיתתיה דהאי דאפילו אין יודעין הכותבין אם הוחזקו אין להם לכתוב דזימנין דהוחזקו ולא ידעי ומשני שני יוסף כו' אין מגרשין אלא זה בפני זה™ וכשבאה לבית דין להתירה שיילי ב"ד לעדי מסירה אם היו שם שני יוסף בן שמעון טו ולא רצה לתרך דאין מגרשין אלא א״כ מכירין עדים שוו היא אשתו דאין זו תקנה טובה דאם כן בטורח ימלאו עדי מסירה:

גדולה וקטנה לאו דוקא: לאיזו שארלה אגרש פסול לגרש בו. דאין ברירה דלא אמרינן הוברר הדבר דבשעת כתיבה היה דעתו לזו והרי נכתב לשמה: גב" אלא רישא. דתני איש פלוני גירש פלונית כו': במאי. אי לאו הכי דאותו פלוני כתב לגרש את

אשתו ונמלך: **להחלמד.** לכתוב גיטין: **מקרין.** הגדולים מקרים לתלמידיהם כך וכך כשיבא גט לפניך כתבהו והזכירו שם אינש בעלמא אלמא בתלמידים עסקינן: לא זה שלא נכתב לשם שום גירושין. אלא להתלמד: אלא אף זה שנכתב לשם גירושין. גמורין ונמלך פסול: ולה זה בלבד שנכתב שלה לשם גירושין. של אדם זה פסול אלא אף זה דהיו לו שתי נשים שנכתב לשם גירושין דהאי גברא פסול הואיל ונכתב שלה לשם גירושין של זו: וסיפה. מאי קמ"ל הא אשמעינן כבר דגירושין דידיה ודידה בעינן: דחין ברירה. דלח תימח הוברר דבשעת כתיבה נמי דעתיה אהא ואיכא גירושין דידיה ודידה: הא גדולה מלי מגרש. וכי מפקח ליה לא חיישינן לאיסור אשת איש למימר שמא לא לזו ניתן אלא לחברתה ונפל מידה ומלאתו זו דהואיל ונקיטא ליה לגיטא בידה בדידה מחזקינן לה: מוליחין שטר חוב. חחד מהן שהוליח שטר חוב על אחרים אין הלוה יכול לומר לא ממך לויתי אלא מפלוני ששמו כשמך וממנו נפל ולאו בעל דברים דידי את אלא כיון דהאי תפים לשטרא גבי ביה: רישא דקתני כתב לגרש כו'. שחף שמות הבעלים שוין תידוק נמי הא ראשון שנכתב לשמו מגרש ביה וכי מפקא ליה לא אמרינן משום חומרא דאשת איש שמא לא בעלה של זו כתבו אלא החחר: הח חמרינן. במתני׳ דגט פשוט בב"ב (דף קעב.) שני יוסף בן שמעון שהיו בעיר אחת אין יכולין להוליא שטר חוב זה על זה ולא אחר יכול להוציא עליהן שטר חוב דאמר ליה לא אני לויתי ממך אלא חברי לוה ממך ומסר לך שטר זה דאע"ג דפליגי תנאי התם במוליאין שטר חוב על אחרים ולא חיישינן ם לנפילה מודו דאין אחרים מוליאין עליהן כדפרישית הכא נמי לימא לא בעלה כתבו אלא יוסף בן שמעון אחר כתבו לאשתו ונמלך ולא גירשה והשליכו לאיבוד מדעת ולקחתו זו

קמו כדאמרינן שמא נמלך זה שכתבו וחתמו ולא גרש את אשתו ומסרו לזו אשת חבירו: הכא נמי בעדי מסירה. וליכא למיחש שמא לחברתה נמסר אבל בעדי חתימה לעולם אימא לך דחיישינן שמא את חברתה גירש וחיישינן לנפילה. וגבי שטרי חוב נמי אין יכולין להוליא שטר חוב על אחרים דחיישינן לנפילה: כולן. כל הגיטין השנויין במשנתנו אע"פ שפסולין לגרש להתירן לינשת: פוסלין. הן אותה מן הכהונה אם בעלה כהן נפסלה עליו משום גרושה: חוץ מן הרחשון. שלא נכתב לשם גירושין כלל אבל הנך בתראי פסלי דריח הגט פוסל בכהונה דתניא בפרק בתרא (לקמן דף פב:) האומר לאשתו הרי את מגורשת ממני ואי את מותרת לכל אדם פסלה מן הכהונה שנאמר ואשה גרושה מאישהש אפילו לא נתגרשה אלא מאישה ולאחרים לא הותרה פסולה לכהונה: אפילו ראשון. דריח גט הוה: חלילה פסולה פסולה ופוסלחה. כל מקום ששנינו ביבמות חליצה פסולה פסולה להתירה לשוק אבל פוסלת היא אותה מן האחין שלא תתייבם עוד דקמו עלה בכיון שלא בנה שוב לא יבנה דלא כתיב אשר לא בנה את בית אחיו אלא אשר לא יבנה (דברים כה) כיון שחלך שוב לא יבנה: שמאל. חללה בשמאל אמרינן ביבמות (דף קד.) פסולה וכן חללה בלילה פסולה: **ופוסלת.** דשם חלילה עלה אלא שלא נעשית בהכשירה דיליף רגל רגל ממצורע דכתיב ימניתי ולילה נמי נפקא לן התם:

סַפֶּר בְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָה וְשִׁלְּחָה מִבֵּיתוֹ:

מוסף תוספות א. הטעם מה בין גט למגילת סוטה. הכח"ש. ב. וצריכא. מום׳ הרא"ש, T. ונתערבו זה בזה. רשנ״6. ה. דאי ברו״. לשכ ע. דו. דאר כר״א כיון דאמר עדי מסירה כרתי, הא לא ידעי בהי מינייהו מיגרשא. מוס׳ הרל״ש. 1. אע״פ שאין אחד מהם מוכיח מתוכו. ל"ן, I. ומה שקורא אותם שוים לפי שבמקום נתינתו אין מי שיכיר הדורות. מוס' נ"נ הנשים אינן יודעות שאינן מכירות רשילוש רעליהז ואינן יודעות מי זקניהם. ריטנ״ל: ומאי 'נתערבו', לשליח. שיט״ק. 10. ובלבד שיהו מכירין שם האיש ושם האשה בגט. שיט"ק. י. (ו)אם איתא דבעיא שיהא מוכיח מתוך הגט, הכא. לענ"ל. יא. ואפיי במגרש שלא בפני חברו. ואי בשאין מוכיח מתוכו אפי׳ במגרש בפני חברו אכ בכוגו ש בכנ יובור הרי אינו גט לר״מ. רשנ״ת. יב. וא״כ אפי׳ זה שלא בפני זה נמי מותר. שיט״ק, יג. דבהוחזי מיירי ואליבא דר״א דקי״ יג. דבהוחזקו כוותיה פריך [אלא]. תוס' ב"ב קסו: ד"ה וליחוש לשני. יT. והילכך אע"פ שכותבים דורות או סימז או כהז איז אנו סומכים בכך. רשנ״ל. 10. דהשתא ודאי ליכא למיחש לשמא נתן גט לאשת חבירו דכיון שחבירו שם לא היה

סובל הדבר או שעידי

המסירה ידקדקו יותר כששני המגרשים שם.

שיטות הקדמונים.

שהיא רולה להתגרש: בעדי מסירה.

שמכירים את שניהם ומעידין שראו

שוה מסר לזו אבל בעדי חתימה לא